

ת"פ 15723/02/13 - מדינת ישראל נגד מתן אריה גרונר, מנור מיכאל ביטון (עציר) - נדון

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 15723-02-13 מדינת ישראל נ' גרונר ואח' 05 פברואר 2014

לפני
בעניין: כב' השופט מיכאל קרשן
המאשימה

מדינת ישראל

נגד
הנאשם

1. מתן אריה גרונר
2. מנור מיכאל ביטון (עציר) - נדון

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד שחף קלינמן שמעוני

הנאשם בעצמו וב"כ עו"ד שלומית עדיקה ממשרד עו"ד תומר לוי

גזר דין (נאשם 1)

1. הנאשם, מתן גרונר יליד 1994, הורשע ביום 23.6.2013 על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות בצוותא חדא (ריבוי עבירות), הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות בצוותא חדא (ריבוי עבירות), קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בצוותא חדא (ריבוי עבירות) וניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות בצוותא חדא (ריבוי עבירות).

2. לפי עובדות כתב האישום המתוקן, בחודש ינואר 2013, ביוזמת שגיא בן ארוש (להלן - "שגיא"), קשרו הנאשמים ביחד עם שגיא ואורי אביעד (להלן - "אורי") קשר לזיוף כרטיסי חיוב ולרכוש באמצעותם במרמה מוצרים שונים.

בחודש ינואר 2013 זייף הנאשם יחד עם אורי ושגיא כרטיסי חיוב, והשלושה - בסיועו של נאשם 2, מנור ביטון (להלן - "מנור"), רכשו, או ניסו לרכוש, במרמה, באמצעות כרטיסי החיוב המזויפים, מוצרים שונים, לרבות: מכשירי טלפון ניידים, סיגריות, טלביזיות, מחשב נייד, בשמים, משיכת מזומנים, כלי נגינה, נעלי ספורט, מזון ושתייה, והכל בבתי עסק שונים ברחבי הארץ.

הנאשמים פעלו בשיטה הבאה: שגיא החזיק ברשותו מחשב נייד, תוכנה ומכשיר להטבעת נתונים על פס מגנטי של כרטיס חיוב (להלן - "מכשיר שפתיים"). שגיא קיבל לידיו בדרך שאינה ידועה למאשימה נתונים של כרטיסי חיוב של לקוחות שונים אשר ביצעו רכישות לגיטימיות בבית עסק בהרצליה (להלן - "הלקוחות"). באמצעות המחשב, התוכנה ומכשיר השפתיים, הטביע שגיא את הנתונים על גבי כרטיסי החיוב של הנאשם ושל אורי. באופן זה נחזו כרטיסי החיוב של הנאשם ושל אורי להיות חוקיים, בעוד בפועל הוטבעו בהם נתונים של כרטיסי החיוב של הלקוחות. באמצעות כרטיסי החיוב המזויפים, רכשו הנאשם, אורי ושגיא, במרמה מוצרים שונים כמפורט לעיל בבתי עסק שונים ברחבי הארץ, כאשר הנאשם ואורי מזדהים, לבקשת המוכרים, בתעודות הזהות שלהם, ומנור מסייע בידם ומודע למעשי המרמה והזיוף.

לאחר שבוצעו מספר רכישות באמצעות כרטיס חיוב מזויף שהוטבעו בו נתוניו של לקוח מסוים, ומשחששו הארבעה כי השימוש האסור בכרטיס ייחשף, או שהשימוש בכרטיס נדחה על ידי חברות האשראי, שב הנאשם והטביע בכרטיס החיוב נתונים של כרטיס חיוב של לקוח אחר.

הארבעה נהגו למכור את המוצרים שנרכשו ולהתחלק בתמורה שהתקבלה בעדם.

3. כתב האישום מחזיק שני אישומים. בסך הכול מיוחסות לנאשם 27 עסקאות שיצאו לפועל באמצעות כרטיסי אשראי מזויפים, בסכום כולל של 43,624 ₪, ועשר עסקאות שלא יצאו לפועל בשל דחיית החיוב על ידי חברות האשראי, או בשל סיבה אחרת, בסך כולל של כ-21,000 ₪.

4. **במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש ראוי של עשרה חודשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי, פיצוי וקנס, ואילו ההגנה תטען כראות עיניה.**

5. בהתאם להסכמת הצדדים, נתקבל בעניינו של הנאשם תסקיר מבחן. כעולה מן התסקיר שהוגש ביום 31.10.2013, הנאשם, כיום בן 19, אובחן בילדותו כסובל מהפרעות קשב וריכוז. לאחר סיום לימודיו עבד הנאשם בעבודות מזדמנות ולא גויס לצה"ל משום מעצרו בתיק הנוכחי. לנאשם אין הרשעות קודמות. הוריו מעורבים במצבו ומהווים עבורו מסגרת תומכת ומציבת גבולות ברורים. להערכת שירות המבחן יש ביכולתם לסייע לחזרתו למסלול חיים נורמטיבי.

הנאשם נטל אחריות על מעשיו. תחילה נטה הנאשם למזער את חלקו בהם, אך בהמשך הקשר עם שירות המבחן גילה יכולת להכיר במשמעות מעשיו וחומרם. לדברי הנאשם, הרקע למעורבותו בעבירות הוא רצונו לחוש שייך חברתית ולהוכיח עצמו לחבריו. שירות המבחן התרשם מצעיר נבון, נעדר דפוסים עברייניים.

על רקע זה, ובעיקר נוכח גילו הצעיר של הנאשם והחשש לעתידו, המליץ שירות המבחן לשקול בעניינו גישה שיקומית ולחייבו במבחן בן שנה וחצי, במהלכו ישתלב בקבוצה טיפולית המיועדת לצעירים בני גילו ועוסקת בתכנים כגון גיבוש זהות עצמית, הפנמה וכיבוד של גבולות חיצוניים ועוד, וזאת לצד עונש של מאסר שירוצה בדרך של עבודות

שירות. לדעת שירות המבחן, מאסר בפועל עלול לגרום לנסיגה במצבו של הנאשם ולפגוע בסיכויי להשתלב בחברה הנורמטיבית.

6. במקביל, לבקשת ההגנה, הורה בית המשפט (כב' השופטת מרשק-מרום) לערוך בעניינו חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות. חוות הדעת הוגשה ביום 16.1.2014 ועולה ממנה כי הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות.

7. נוכח דחיית הדיון הוגש בעניינו של הנאשם תסקיר משלים. מהתסקיר המשלים עולה כי ביום 12.11.2013 השתלב הנאשם בקבוצה הטיפולית בשירות המבחן. הנאשם השתלב היטב בקבוצה, ואף השתתף במסע טיפולי של הקבוצה בחודש דצמבר 2013. שירות המבחן חזר על המלצתו בעניין הנאשם כפי שהובאה במסגרת התסקיר הראשון.

8. בשלב הטיעונים לעונש העידה דודתו של הנאשם, גב' ליאורה כהן. גב' כהן עוסקת בהוראה 18 שנה. היא העידה על הקשר עם הנאשם ועל התגייסות המשפחה למען שיקומו.

9. יצוין כי שניים משותפיו של הנאשם הודו, הורשעו ועונשם נגזר.

מנור נדון לעונש של 19 חודשי מאסר לריצוי בפועל (שכללו הפעלת מאסר על-תנאי בן חמישה חודשים מתיק קודם), מאסר על-תנאי ופיצוי בסך 15,000 ₪. הסדר הטיעון בעניינו של מנור היה הסדר סגור.

שגיא נדון, בין היתר, לעונש מאסר בפועל בן 20 חודשי מאסר בפועל. גם בסדר הטיעון בעניינו של שגיא היה הסדר סגור. בגזר הדין של שגיא (ת"פ 15659-02-13 מיום 1.9.2013) ציינתי כי המעשים המפורטים בכתב האישום בעניינו צריכים ברגיל לזכות את מבצעייהם בעונשי מאסר חמורים פי כמה. עוד ציינתי כי עברו הפלילי של שגיא הוא עבר מכביד וכולל הרשעה בעבירה של שוד מזוין. כיבדתי את ההסדר בעניינו של שגיא רק משום רמת הענישה שהתקבעה עוד קודם לכן בעניינו של מנור ונוכח החיסכון הרב בזמן השיפוטי.

טיעונים לעונש בעניינו של השותף השלישי, **אורי**, קבועים ליום 26.2.2014.

10. ב"כ המאשימה עמד בטיעונו לעונש על חומרת המעשים בהם הסתבך הנאשם ועל תחכומם. לדברי התובע, שגיא היה "הרוח החיה" מאחורי הפרשה וחלקו הגדול ביותר. חלקו של הנאשם דומה לחלקו של אורי (שטרם נדון) וגדול מחלקו של מנור, שרק סייע לחבריו לבצע את העבירות.

ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה לעונש במקרה דומה.

11. ב"כ הנאשם טען כי יש להקל בעונשו של הנאשם כפי המוצע על ידי שירות המבחן. הוא הפנה להודאתו המיידית של הנאשם במשטרה והפללתו שותפיו. הוא העמיד את התנהגות השותפים, אשר שמרו על זכות השתיקה, למול התנהגות זו של הנאשם. הוא הפנה לגילו של הנאשם - הצעיר מבין כולם. הוא הפנה לתקופה הממושכת בה היה הנאשם נתון בתנאים מגבילים. ובעיקר - הפנה לשיקום הנאשם כמפורט בתסקירים.

הנאשם בדברו האחרון לעונש הביע צער על מעשיו ובושה על המבוכה שגרם למשפחתו. הנאשם הבטיח לא לחזור על מעשיו.

דין

12. מקרה זה מעורר במלוא עוזו את המתח שמתעורר לעתים בין צרכי הענישה לבין צרכי השיקום.

13. מחד גיסא, לא ניתן להקל ראש במעשים בהם הורשע הנאשם. הנאשם שיתף עצמו בחבורה מאורגנת של אנשים צעירים ששמו להם למטרה לגזול את רכוש הזולת, ועשו זאת באופן מתוחכם למדי. כפי שציינתי בגזר דינו של **שניא**, העובדה כי חברות האשראי הן שנשארו בנטל הגזל אינה מעלה ואינה מורידה דבר מאחריותו של הנאשם, בוודאי נוכח העובדה כי הפסד ממון שנגרם לחברות האשראי טבעי שיתגלגל בסופו של דבר על גבו של הציבור הרחב.

העבירות אותן ביצעו הנאשמים כולם, בנסיבותיהם החמורות, מצדיקות לטעמי ענישה משמעותית. מדרג הענישה שהציע התובע מקובל עליי במלואו. חלקו של הנאשם שלפניי במעשי העבירה דומה לחלקו של מנור, ועל זה, כזכור נגזר עונש מאסר של 14 חודשים.

14. מאידך גיסא, עומדים הנתונים הבאים לטובת הנאשם, נתונים היוצרים הבחנה בין הנאשם ליתר שותפיו:

א. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה וחסך בזמן שיפוטי.

ב. הנאשם סייע בחשיפת העבירות ויתכן שלולא שיתוף הפעולה המלא של הנאשם החל מחקירתו הראשונה במשטרה, לא הייתה נחשפת הפרשה במלואה. הנאשם נהג אחרת משותפיו לדבר עבירה והוא ראוי להקלה בעונש בשל כך (השוו סעיף 40א(6) לחוק העונשין, התשל"ז-1977).

ג. יש לייחס משקל להליך השיקומי בו החל הנאשם. לא מצאתי ראיה לסתור את התרשמות שירות המבחן כי רבים סיכויי השיקום של הנאשם ואם יישלח לכלא ייקטעו מאמצי השיקום.

ד. הנאשם הוא הצעיר מבני החבורה. בן 18 ומחצה בלבד בעת ביצוע העבירות, ובן 19 ומחצה כיום. בע"פ 7781/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.6.2013), חידש בית המשפט העליון הלכה בנוגע לענישתם של "בגירים

צעירים", דוגמת הנאשם שלפניי. בתי המשפט מצווים לייחס משקל משמעותי לגילו של נאשם כזה, כנסיבה מקלה לעניין מידת אחריותו למעשיו ועל ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו ועל מצבו הנפשי, הכול כעולה מתסקיר המבחן (פסקה 58 לפסק הדין).

שוכנעתי כי הנאשם עבר את עבירותיו בשלב הרגיש של שיא גיל ההתבגרות. הוא עשה כן מתוך שיקול דעת חלקי בלבד. כיום, באמצעות הטיפול השיקומי, מבין הנאשם טוב יותר את חומרת מעשיו וקטן הסיכוי שיחזור עליהם. אם יגזר על הנאשם העונש המתאים למעשיו - מאסר לריצוי בפועל - ייקטעו מאמצי השיקום וייגרם לנאשם ולעתידו נזק חמור. החברה תצא נשכרת אם אמנע במקרה זה מלגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל.

15. בתיקון 113 לחוק העונשין קבע המחוקק כלל הכרעה שמסייע בפתרון המתח בין צרכי הענישה לצרכי השיקום. סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 מתיר לבית המשפט לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם שקבע אם הנאשם השתקם או יש סיכוי ממשי שישתקם.

השתכנעתי כי ישנו סיכוי של ממש לשיקום הנאשם אם אמנע מלגזור עליו עונש מאסר בפועל, ואפעל על פי מצוות המחוקק. אגזור על הנאשם מאסר בפועל, אך אורה על ריצויו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה.

16. לצד עונש המאסר אגזור על הנאשם את העונשים המוסכמים בהסדר הטיעון, ואחייבו בפיצוי לחברות האשראי בשיעור שנגזר על השותפים האחרים. על מנת להבטיח את המשך הטיפול והשיקום אחייב את הנאשם במבחן.

17. שקלתי את מלוא הנתונים לקולה ולחומרה ואני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר בפועל בן שישה חודשים, אשר ירוצו בעבודות שירות בבית החולים רמב"ם בחיפה החל ביום 23.3.2014. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו באותו מועד בשעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז צפון בכפר מג'אר. הזהרתי את הנאשם כי אין לשתות אלכוהול במהלך העבודה ואין להגיע בגילופין. עוד הזהרתי כי תנאי ההעסקה קפדניים וכל חריגה מהם עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת התקופה מאחורי סורג ובריח.

מאסר על תנאי למשך עשרה חודשים, והתנאי הוא כי בתקופה בת שלוש שנים לא יעבור עבירה בה הורשע.

על הנאשם לשלם **פיצוי בסך 15,000 ₪ לחברות האשראי**, לפי פרטים (לרבות סכומים) שתעביר המאשימה למזכירות תוך 21 יום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, ה' אדר תשע"ד, 05 פברואר 2014, במעמד הנוכחים.